

ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ

Building Capacities to Prevent and Respond to Any Form of Violence against the LGBTQI+ Community in Europe

Agreement Number:
2019-1-ES01-KA203-064121

Cofinanciado por
la Unión Europea

sepie

M EDIS

Metodologia de Recerca Educativa amb Impacte Social

Hei4Diversity. Building Capacities to Prevent and Respond to any Form of Violence Against the LGBTQI+ Community in Europe

Agreement number – 2019-1-ES01-KA203-064121

Disclaimer

To πρόγραμμα “Hei4Diversity. Building Capacities to Prevent and Respond to Any Form of Violence against the LGBTQI+ community in Europe” συγχρηματοδοτείται από το πρόγραμμα Erasmus + της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το περιεχόμενο του παρόντος εκπαιδευτικού υλικού είναι αποκλειστική ευθύνη του πανεπιστημίου Rovira i Virgili και ούτε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ούτε ο οργανισμός Spanish Service for the Internationalization of Education (SEPIE) φέρουν ευθύνη για τη χρήση οποιονδήποτε πληροφοριών αναφέρονται στο παρόν έγγραφο.

Περιεχόμενα

Εισαγωγή	4
Περιεχόμενα και τίτλοι του υλικού	5
Μέθοδοι μάθησης	5
Διαδικτυακός χώρος και διαδικτυακή αίθουσα διδασκαλίας	6
ΕΝΟΤΗΤΑ 1	7
Εισαγωγή	
ΕΝΟΤΗΤΑ 2	8
Κατάσταση του ΛΟΑΤΚΙ+ πληθυσμού στα πανεπιστήμια: Πρόληψη διακρίσεων και βίας	
ΕΝΟΤΗΤΑ 3	8
Το ευρωπαϊκό περιβάλλον στην προσπάθεια για ενδυνάμωση της ισότητας προς ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα και εναντίων των διακρίσεων και της βίας	
ΕΝΟΤΗΤΑ 4	9
Μορφές βίας και διάκρισης στην ψηφιακή εποχή: Ψηφιακός εκφοβισμός, ψευδείς ειδήσεις και προκαταλήψεις	
ΕΝΟΤΗΤΑ 5	9
Προκλήσεις πρόληψης και απάντησης στη βία για τον λογαριασμό των ΛΟΑΤΚΙ+ στα ΑΕΙ	

Cofinanciado por
la Unión Europea

Εισαγωγή

Το εν λόγω online δια-δραστικό εκπαιδευτικό μάθημα «Επιτυχημένες στρατηγικές για την εξάλειψη της βίας προς τη ΛΟΤΑΚI+ κοινότητα στα πανεπιστήμια» αποτελεί ένα από τα προϊόντα του προγράμματος **Erasmus+ Project Hei4Diversity. Building Capacities to Prevent and Respond to Any Form of Violence Against the LGBT-QI+ Community in Europe**. Το εκπαιδευτικό μάθημα αποτελεί το τελικό προϊόν του πρότζεκτ που διήρκησε για δύο χρόνια. Κατά τη διάρκεια των δύο αυτών χρόνων, μια ομάδα ακαδημαϊκών και ακτιβιστών ήρθε σε επαφή με ζητήματα της ΛΟΑΤΚI+ κοινότητας στην Ευρώπη και δημιούργησε το παρόν υλικό για την αντιμετώπιση και πρόληψη περιπτώσεων ΛΟΑΤΚI+ φοβίας.

Λαμβάνοντας υπόψη το πολύπλοκο Ευρωπαϊκό κοινωνικό πλαίσιο όσον αφορά τα κοινωνικά δικαιώματα, η ομάδα αυτή αποτελούμενη από άτομα από τέσσερις διαφορετικές χώρες, ενώθηκε με κοινό όραματηνισότητα στα ανώτατα εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΑΕI) της Ευρώπης. Έχοντας μια μακρά πορεία και έκθεση, τόσο ακαδημαϊκή όσο και επαγγελματική, σε θέματα φύλου και ΛΟΑΤΚI+ ζητήματα, όπως επίσης και εμπειρία στο **Community of Research of Excellence for All (CREA)**, η ομάδα του πανεπιστημίου Rovira i Virgili, με επικεφαλής τον Dr. Oriol

Ríos, ξεκίνησε ένα πρωτοπόρο ερευνητικό έργο το 2017, όταν για πρώτη φορά ηγήθηκε του πρώτου Ευρωπαϊκού πρότζεκτ με σκοπό να σπάσει τη σιωπή όσον αφορά τη βία και τη διάκριση εναντίων της ΛΟΑΤΚI+ κοινότητας σε ΑΕI της Ισπανίας (**Uni4Freedom. Violence on the grounds of sexual orientation, gender identity or gender expression in Catalan universities -Recercaixa 2017ACUP00235**). Τα συνταρακτικά αποτελέσματα του Uni4Freedom για την Καταλανική κοινότητα, οδήγησαν τον Dr. Oriol Rios στη συνέχιση του έργου του, δημιουργώντας το παρόν πρότζεκτ το 2019 με σκοπό την αντιμετώπιση και πρόληψη οποιασδήποτε μορφής βίας εναντίων της ΛΟΑΤΚI+ κοινότητας στα ευρωπαϊκά ΑΕI. Επιπλέον, ο Dr. Oriol Rios ηγείται και ενός ακόμη διεθνούς πρότζεκτ, με σκοπό την αντιμετώπιση της ΛΟΤΑΚI+ φοβίας στον τομέα της Μέσης εκπαίδευσης, εστιάζοντας στην εκπαίδευση νέων αλλά και εκπαιδευτικών που εργάζονται με νέους (**Up4Diversity. Empowering Young People and Youth Workers to Become Active Upstanders in the Prevention of Violence Towards LGBTQI+ People in the Digital Era**). Η ερευνητική ομάδα **“Educational Research Methodology with Social Impact” (MEDIS 2017 SGR 1674)** που βρίσκεται στο Coordinator University, έχει επίσης συνεισφέρει πολλά στα εν λόγω προγράμματα, με την εμπειρία που έχει ήδη αποκτήσει σε θέματα **εφαρμοσμένης κοινωνικής αλλαγής** και στην **επικοινωνιακή μεθοδολογία**. Αυτή η εμπειρία με τη σειρά της προσφέρει έχει ενδυναμώσει και έχει εμπλουτίσει τα

Δεύτερο Παραδοτέο του Προγράμματος Erasmus+ Να δημιουργηθεί ένα καινοτόμο ψηφιακό εκπαιδευτικό πρόγραμμα, για την ανάπτυξη ικανοτήτων μεταξύ διάφορων πανεπιστημιακών φορέων, έτσι ώστε να αποτραπεί οποιαδήποτε μορφή βίας και διακρίσεων εναντίων ΛΟΑΤΚI+ ατόμων στα ΑΕI.

προγράμματα αυτά με πολλές δυνατότητες. οι δύο αυτές φιλοσοφίες υπήρξαν βασικοί πυλώνες στην κατάρτιση; του προγράμματος ενώ εξόπλισαν τους ερευνητές με εργαλεία, έτσι ώστε **να χαρτογραφήσουν ομαδικά την τρέχουσα κατάσταση, να προσεγγίσουν τα θέματα ΛΟΑΤΚΙ+ και να δημιουργήσουν υλικό, αξιοποιώντας γνώση από ακαδημαϊκούς και επαγγελματίες στο χώρο, όπως επίσης και την εμπειρία ΛΟΑΤΚΙ+ φοιτητών και καθηγητών.** Τα πιο πάνω, όπως επίσης και η προσέγγιση «upstander» (υπόμνημα με επεξήγηση) αποτελέσαν συνάμα τους βασικούς άξονες αλλά και τους σκοπούς του παρόντος προγράμματος.

Περιεχόμενα και τίτλοι του υλικού

Προκειμένου το υλικό να καταστεί όσο το δυνατόν πιο κατανοητό, πιο κάτω παρατίθεται αναλυτική κατάσταση περιεχομένων, η οποία μπορεί να χρησιμοποιηθεί κατά τη διάρκεια της εφαρμογής του υλικού στον οργανισμό σας.

1. Εισαγωγή

1.1. Εννοιολογική κατανόηση της βίας ενάντια στις ΛΟΑΤΚΙ+ ομάδες.

1.2. Ιστορική επισκόπηση των διεθνών πολιτικών και συστάσεων για την προστασία των ΛΟΑΤΚΙ+ δικαιωμάτων.

2. Κατάσταση του ΛΟΑΤΚΙ πληθυσμού στα πανεπιστήμια: Πρόληψη διακρίσεων και βίας.

2.1. Ρύθμιση των περιπτώσεων ΛΟΑΤΚΙ+ βίας σε Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης προβλήματα εμπιστοσύνης, αυτοπεποίθησης και ανταπόκρισης κατά την αναφορά.

α) Η περίπτωση των Μονάδων Ισότητας και ΛΟΑΤΚΙ+ ζητημάτων σε Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα.

2.2. Επίδραση της εκπαίδευσης της ΛΟΑΤΚΙ+ οπτικής σε συνομήλικους, εκπαιδευτικούς και προσωπικό.

3. Το Ευρωπαϊκό περιβάλλον στην προσπάθεια για ενδυνάμωση της ισότητας προς ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα και εναντίον των διακρίσεων και της βίας.

3.1. Μέτρα σε ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα για την καταπολέμηση και πρόληψη της βίας εναντίον της ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητας: Πρακτικές των εμπλεκόμενων πανεπιστημίων του προγράμματος.

3.2. Άλλες διεθνής πρακτικές για την ανίχνευση και αντιμετώπιση της βίας εναντίως ΛΟΑΤΚΙ+ ομάδων.

4. Μορφές βίας και διάκρισης στην ψηφιακή εποχή: ψηφιακός εκφοβισμός, ψευδείς ειδήσεις και προκαταλήψεις.

4.1. Ο αντίκτυπος των τεχνολογιών και των μέσων ενημέρωσης στη δομική ΛΟΑΤΚΙ+ φοβία.

4.2. Αποκατάσταση των δομικών και συμβολικών στερεοτύπων και προκαταλήψεων για τις ΛΟΑΤΚΙ+ ταυτότητες.

4.3. Πως να προσεγγίσετε, να εντοπίσετε και να αποτρέψετε την ψυχολογική παρενόχληση μέσω των κοινωνικών μέσων ενημέρωσης.

4.4. Στοιχεία και κοινωνικός συμβιβασμός στην επικοινωνία: παρέμβαση στην εποχή της παραπληροφόρησης.

5. Προκλήσεις πρόληψης και απάντησης στην βία για τον λογαριασμό των ΛΟΑΤΚΙ+ στα ΑΕΙ.

5.1. Πλαίσιο τοποθετημένο μέσα στους στόχους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

5.2. Το «Ανήκειν» στους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης.

Μέθοδοι μάθησης

Όπως ήδη αναφέρθηκε, το παρόν διδακτικό υλικό έχει δημιουργηθεί, με σκοπό την ανάδειξη και ανάπτυξη ικανοτήτων εντός της πανεπιστημιακής κοινότητας, με σκοπό την επιτυχή καταπολέμηση μορφών βίας εναντίον ΛΟΑΤΚΙ+ ομάδων, ακολουθώντας την μέθοδο που ονομάζεται «bystander¹». Το υλικό έχει σχεδιαστεί έτσι ώστε να απευθύνεται σε όλα τα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας, προπτυχιακούς, μεταπτυχιακούς ή διδακτορικούς φοιτητές,

ακαδημαϊκό και διοικητικό προσωπικό. Για την επίτευξη της δημιουργίας υλικού που να απευθύνεται σε ένα ευρύ κοινό, χρησιμοποιήθηκε η επικοινωνιακή μεθοδολογία για πρακτικές εφαρμοσμένης κοινωνικής αλλαγής². Θεωρούμε σημαντικό επίκεντρο του υλικού να αποτελεί πάντοτε ο κάθε συμμετέχοντας, κάτι που λάβαμε υπόψη καθ' όλη τη διάρκεια του σχεδιασμού, ανατροφοδοτώντας πάντοτε το υλικό μετά την παρακολούθηση/σχολιασμό από συνεργάτες και συμμετέχοντες. Έτσι, η ίδια μεθοδολογία προτείνεται τόσο σε σχέση με την οργάνωση του υλικού όσο και με την εφαρμογή του. Θεωρούμε πως η χρήση του παρόντος υλικού από εκπαιδευτικούς αφενός θα εμπλουτίσει την εν λόγω φιλοσοφία και αφετέρου θα λάβει υπόψη τις ανάγκες και τις ιδιαιτερότητες των εκάστοτε συμμετεχόντων, έτσι ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι και το όραμα της προσπάθειας αυτής. Συνάμα, όλες οι δραστηριότητες αποτελούν προτάσεις οι οποίες μπορούν να τύχουν αλλαγής και προσαρμογής στο εκάστοτε κοινό παρακολούθησης, έτσι ώστε να σχετίζονται με τις ανάγκες και τα ενδιαφέροντα των εκπαιδευτών και εκπαιδευόμενων.

Σημαντικό για μας, είναι να υπογραμμιστεί η σημασία του εξισωτικού διαλόγου (egalitarian dialogue) μεταξύ των συμμετεχόντων αλλά και κατά τη διαδικασία εκπαίδευσης. Γι' αυτό το λόγο, η ευθύνη βρίσκεται πάντοτε στον εκπαιδευτή, έτσι ώστε να εμπνεύσει τη δημιουργία του απαραίτητου υπόβαθρου για συζητήσεις και διάλογο με σκοπό η εκπαίδευση να είναι μεταμορφωτική και επιμορφωτική για τους συμμετέχοντες.

Επιπλέον, σαν δημιουργοί του υλικού αυτού, προτείνουμε τα πιο κάτω ως ελάχιστα προ απαιτούμενα για την επιτυχή εφαρμογή του προτεινόμενου υλικού και μεθοδολογίας

1. Συμμετοχή του εκπαιδευτικού σε 80% των συγχρονισμένων μερών που προτείνονται
2. Σιγουρευτείτε πως οι συμμετέχοντες έχουν ενημερωθεί για το υλικό και το έχουν μελετήσει και κατανοήσει επαρκώς.
3. Μείνετε ενεργός τουλάχιστον για το 70% των δραστηριοτήτων που αποφασίσατε να εφαρμόσετε.
4. Δημιουργείστε το απαραίτητο περιβάλλον για την δημιουργία αντιθετικών απόψεων που βρίσκονται στο θεωρητικό η πρακτικό μέρος του υλικού. Σκοπός πάντοτε, είναι η προώθηση του διαλόγου.

Διαδικτυακός χώρος και διαδικτυακή αίθουσα διδασκαλίας

Η επικοινωνία με τους συμμετέχοντες προτείνεται όπως πραγματοποιείται μέσω μίας κεντρική πλατφόρμας. Η πλατφόρμα αυτή μπορεί να χρησιμοποιηθεί τόσο ως χώρος αρχειακής αναφοράς όσο και ως κεντρική μέθοδος επικοινωνίας για τους συμμετέχοντες, μέτρο που να διευκολύνει την εφαρμογή και διοργάνωση της εκάστοτε εκπαίδευσης. **Προτείνουμε τη δημιουργία ενός εύχρηστου και ελκυστικού διαδικτυακού χώρου ο οποίος θα βοηθά τους συμμετέχοντες να έχουν επαφή με το παρόν υλικό ή και άλλα υλικά που**

¹We propose the following scientific references on the Bystander Peerserspective in order to facilitate its understanding:

Dessel, A. B., Goodman, K. D., & Woodford, M. R. (2017). LGBT discrimination on campus and heterosexual bystanders: Understanding intentions to intervene. *Journal of Diversity in Higher Education*, 10(2), 101-116. <https://doi.org/10.1037/dhe0000015>

Potter, S. J., Fountain, K., & Stapleton, J. G. (2012). Addressing Sexual and Relationship Violence in the LGBT Community Using a Bystander Framework. *Harvard Review of Psychiatry*, 20(4), 201-208. <https://doi.org/10.3109/10673229.2012.712838>

Valls, R., Puigvert, L., Melgar, P., & Garcia-Yeste, C. (2016). Breaking the Silence at Spanish Universities: Findings From the First Study of Violence Against Women on Campuses in Spain. *Violence Against Women*, 22(13), 1519-1539. <https://doi.org/10.1177/1077801215627511>

²To elaborate on this methodological perspective, feel free to consult the following references:

Gómez, J., Latorre, A., Sánchez, M., & Flecha, R. (2006). *Metodología Comunicativa Crítica*. El Roure.

Flecha, R., & Soler, M. (2014). Communicative Methodology: Successful actions and dialogic democracy. *Current Sociology*, 62(2), 232-242. <https://doi.org/10.1177/0011392113515141>

Puigvert, L. (2014). Preventive Socialization of Gender Violence: Moving Forward Using the Communicative Methodology of Research. *Qualitative Inquiry*, 20(7), 839-843. <https://doi.org/10.1177/1077800414537221>

Puigvert, L., Valls, R., Garcia Yeste, C., Aguilar, C., & Merrill, B. (2017). Resistance to and Transformations of Gender-Based Violence in Spanish Universities: A Communicative Evaluation of Social Impact. *Journal of Mixed Methods Research*, 13(3), 361-380. <https://doi.org/10.1177/1558689817731170>

μπορείτε να αναρτήσετε προς χρήση και μελέτη. Πέραν της διευκόλυνσης της εκάστοτε εκπαίδευσης, ο χώρος μπορεί να χρησιμοποιηθεί μεταξύ συμμετεχόντων από διαφορετικές εκπαιδεύσεις, για συζητήσεις, περαιτέρω υλικό ή ακόμα και απορίες/σκέψεις.

φύλου και έκφρασης φύλου. Συγκεκριμένα, προτείνουμε τέσσερις δραστηριότητες για να εμβαθύνουμε τις διαφορετικές πτυχές που προσεγγίζει η ενότητα:

Ενότητα 1. Εισαγωγή

Σκοπός του πρώτου μέρους του υλικού είναι να συγκεντρώσει βασικές επιστημονικές και πολιτικές πρακτικές σχετικές με τις διακρίσεις και τη βία εναντίων του ΛΟΑΤΚΙ+ πληθυσμού σε πανεπιστημιακά περιβάλλοντα. Αφενός, παρουσιάζεται η κατασκευή του κανονιστικά αρνητικού συστήματος στο οποίο είναι βασισμένα τα ΑΕΙ, έτσι ώστε να γίνει κατανοητή ΛΟΑΤΚΙ+ φοβία ως δομικό φαινόμενο. Επιπλέον, αναφέρονται λεπτομερώς οι διάφορες ταυτότητες, εκφράσεις, σεξουαλικές προτιμήσεις και θέσεις σε σχέση με το φύλο και τη σεξουαλικότητα, οι οποίες είναι σχετικές με θέματα ΛΟΑΚΤΙ+, και απαραίτητες για τη βασική κατανόηση των εννοιών. Στο τέλος του πρώτου υποκεφαλαίου, αναλύεται το πώς η βία και οι διακρίσεις παίρνουν σάρκα και οστά εναντίων της ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητας στα ΑΕΙ. Γίνεται ανάλυση των αντιφάσεων της βίας λόγω του πλαισίου στο οποίο εκφράζονται η βία και οι διακρίσεις, όπως επίσης και οι διαφορετικές επιπτώσεις τους. Επίσης, επιχειρείται μια ιστορική αναφορά των διεθνών μέτρων και πολιτικών για τη διασφάλιση των ανθρωπίνων δικαιώματων των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων. Συμπεριλαμβάνονται επίσης όλα τα βήματα που έχουν ακολουθήσει τα Ηνωμένα Έθνη, όπως και άλλοι οργανισμοί για την διασφάλιση ασφαλούς περιβάλλοντος σε εκπαιδευτικά ιδρύματα.

Στόχος των προαναφερθέντων είναι να δωθεί στους συμμετέχοντες μια σφαιρική εικόνα σε επίπεδο επιστημονικό, πολιτικό και θεωρητικό, για τις διαφορετικές συζητήσεις εναντίον κάθε μορφής βίας στη βάση του σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας

1. Εμπειρίες εκφοβισμού κατά της ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητας σε εκπαιδευτικά περιβάλλοντα.
2. Επιτυχημένες στρατηγικές για την καταπολέμηση του δομικού προβλήματος της αρνητικής κανονιστικότητας.
3. Οι πιο σχετικές συστάσεις από τον ΟΗΕ ή την ΕΚ για τη διασφάλιση της ασφάλειας σε εκπαιδευτικά περιβάλλοντα για LGBTQI+ πληθυσμό.

Προκειμένου να διευκολυνθεί ο προγραμματισμός του εκπαιδευτικού μαθήματος, σας συνιστούμε να επιλέξετε τις δραστηριότητες που είναι πιο κατάλληλες για τους συμμετέχοντες. Γνωρίζουμε ότι ο όγκος της εργασίας που απαιτούν οι τέσσερις δραστηριότητες είναι μεγάλος, επομένως θα συνιστάται όπως επιλεγθούν μερικές από αυτές ώστε να υλοποιηθούν αποτελεσματικά. Θα σας συμβουλεύαμε να επιλέξετε τις δραστηριότητες λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες και τα ενδιαφέροντα του μαθήματος στο πλαίσιο σας.

Ενότητα 2. Κατάσταση του ΛΟΑΤΚΙ+ πληθυσμού στα πανεπιστήμια: Πρόληψη διακρίσεων και βίας.

Στην παρούσα ενότητα προχωρήσαμε σε μια άλλη πτυχή του θέματος. Αρχικά, παρουσιάζουμε παραδείγματα ΛΟΑΤΚΙ+ ακτιβισμού, όπως επίσης και νομικές κατοχυρώσεις ΛΟΑΤΚΙ+ δικαιωμάτων, τα οποία έθεσαν ένα υπόβαθρο σε ευρωπαϊκό πλαίσιο. Εστιάζουμε σε θέματα εμπιστοσύνης, πεποίθησης και ανταπόκρισης όταν τα περιστατικά αναφέρονται στους θεσμούς. Επιπλέον, παρουσιάζουμε επιστημονικά αποδεδειγμένα αποτελέσματα για τη θετική προοπτική της συνεργασίας με πανεπιστήμια που ήδη έχουν υιοθετήσει πρακτικές bystander, στην προσπάθεια για μεταμόρφωση των ΑΕΙ σε κέντρα όπου η ισότητα και ο σεβασμός αποτελούν πραγματικότητα.

Σκοπός της ενότητας αυτής, είναι να παρέχει στους συμμετέχοντες γνώση σχετικά με την κατάσταση της ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητας στη Ευρωπαϊκή Ένωση. Γι' αυτό το λόγο, **προτείνουμε τέσσερις δραστηριότητες, έτσι ώστε να επιτευχθεί η κατανόηση των παρακάτω θεματικών ενότητων:**

1. Τα πιο πρόσφατα και πρωτοποριακά βήματα σε κάποιες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης που έχουν κατοχυρώσει ΛΟΑΤΚΙ+ δικαιώματα.
2. Πως να προσεγγίσουμε και να αναπτύξουμε πρακτικές που θα ακολουθηθούν για την καταπολέμηση των προβλημάτων της εμπιστοσύνης και των πεποιθήσεων όταν γίνεται αναφορά περιστατικών στους θεσμούς.
3. Ζητήματα που είναι θεμιτό να έχει κάποιος κατά νου, όταν είναι παρών σε περιστατικά ΛΟΑΤΚΙ+ φοβίας. Ικανότητα αναγνώρισης τέτοιων περιστατικών
4. Θέματα σχετικά με την φιλοσοφία του Bystander και τις εφαρμογές της στην ΛΟΑΤΚΙ+ πραγματικότητα.

Προκειμένου να διευκολυνθεί ο προγραμματισμός του εκπαιδευτικού μαθήματος, σας συνιστούμε να επιλέξετε τις δραστηριότητες που είναι πιο κατάλληλες για τους συμμετέχοντες. Γνωρίζουμε ότι ο όγκος της εργασίας που απαιτούν οι τέσσερις δραστηριότητες είναι μεγάλος,

επομένως θα συνιστάται όπως επιλεγθούν μερικές από αυτές ώστε να υλοποιηθούν αποτελεσματικά. Θα σας συμβουλευαμε να επιλέξετε τις δραστηριότητες λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες και τα ενδιαφέροντα του μαθήματος στο πλαίσιο σας.

Ενότητα 3. Το ευρωπαϊκό περιβάλλον στην προσπάθεια για ενδυνάμωση της ισότητας προς ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα και εναντίων των διακρίσεων και της βίας.

Η τρίτη ενότητα στόχο έχει να προσφέρει μερικά παραδείγματα πανεπιστημίων τα οποία ήδη εργάζονται στην καταπολέμηση της LGBTQ-φοβίας, λαμβάνοντας υπόψη πολύ διαφορετικά γεωπολιτικά πλαίσια. Γι' αυτό, μοιραζόμαστε τα αποτελέσματα μιας εις βάθους μελέτης σχετικά με τα μέτρα διάφορων ΑΕΙ για την πρόληψη και την αντιμετώπιση κάθε μορφής βίας κατά της κοινότητας LGTBQI+ (πρώτο αποτέλεσμα του έργου Hei4Diversity Erasmus+). Στο πρώτο μέρος, έχουμε συγκεντρώσει όλες τις πληροφορίες σχετικά με τις στρατηγικές για την καταπολέμηση της ΛΟΑΤΚΙ+ φοβίας στα ακόλουθα πανεπιστήμια, τα οποία αποτελούν τους συμμετέχοντες του παρόντος προγράμματος:

1. Universitat Rovira i Virgili.
2. Πανεπιστήμιο Κύπρου.
3. Università Degli Study di Palermo.
4. Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej.

Συμπληρωματικά, δημιουργήσαμε τρεις δραστηριότητες σε αυτήν την ενότητα για να ενισχύσουμε την κατανόηση,

τη συζήτηση και τον προβληματισμό σχετικά με το περιεχόμενο του μαθήματος.

Προκειμένου να διευκολυνθεί ο προγραμματισμός του εκπαιδευτικού μαθήματος, σας συνιστούμε να επιλέξετε τις δραστηριότητες που είναι πιο κατάλληλες για τους συμμετέχοντες. Γνωρίζουμε ότι ο όγκος της εργασίας που απαιτούν οι τέσσερις δραστηριότητες είναι μεγάλος, επομένως θα συνιστάται όπως επιλεγθούν μερικές από αυτές ώστε να υλοποιηθούν αποτελεσματικά. Θα σας συμβουλευάμε να επιλέξετε τις δραστηριότητες λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες και τα ενδιαφέροντα του μαθήματος στο πλαίσιο σας.

Ενότητα 4. Μορφές βίας και διάκριση στην ψηφιακή εποχή: Ψηφιακός εκφοβισμός, ψευδείς ειδήσεις και προκαταλήψεις.

Στην τέταρτη ενότητα, προσεγγίζουμε την περίπτωση της βίας και των διακρίσεων στην Ψηφιακή Εποχή. Μελετάμε τις διαφορετικές μορφές βίας, την παραπληροφόρηση και πώς το διαδίκτυο και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης μπορούν να καθορίσουν τον τρόπο με τον οποίο τα LGBTQI+ άτομα υποφέρουν από μια διαφορετική μορφή βίας. Συγκεκριμένα, εμβαθύνουμε στο πώς η χρήση των μέσων μαζικής ενημέρωσης, του διαδικτύου, των μέσων κοινωνικής δικτύωσης καθώς και η διασπορά ψευδών ειδήσεων μπορούν να επηρεάσουν τον τρόπο εξάπλωσης της ρητορικής μίσους και τη δημιουργία νέων εικονικών μορφών διαδικτυακού εκφοβισμού. Το εν λόγω περιεχόμενο έχει σχεδιαστεί για την πλήρη εκπαίδευση των ατόμων που εργάζονται σε πανεπιστημιακά περιβάλλοντα και την επαφή τους με τις πιο πρόσφατες και ανεπαίσθητες μορφές βίας που λαμβάνουν χώρα κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης ή απλώς με την παρουσία ενός ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμου ως μέλος ενός ΑΕΙ. Για βαθύτερη προσέγγιση, έχουμε σχεδιάσει τέσσερις διαφορετικές δραστηριότητες που μπορούν να υποστηρίξουν τη μαθησιακή διαδικασία των συμμετεχόντων και να προσφέρουν εργαλεία και αναστοχασμό σε αυτήν. Συγκεκριμένα, αυτές οι δραστηριότητες επικεντρώνονται στις ακόλουθες πτυχές:

1. Η ανάλυση μιας συγκεκριμένης περίπτωσης βίας στην βάση σεξουαλικού προσανατολισμού,

ταυτότητας φύλου ή έκφρασης φύλου μελετώντας τους λόγους έκφρασης, τις μορφές εκδήλωσης, τις συνέπειες και τους παράγοντες που συμβάλλουν στη βία.

2. Ένα παράδειγμα επιτυχούς καταπολέμησης και ανίχνευσης μορφών διαδικτυακού εκφοβισμού στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα.

3. Μια μελέτη περίπτωσης για την εμβάθυνση διαφόρων μορφών βίας λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού μέσω των μέσων κοινωνικής δικτύωσης.

4. Η αναπαραγωγή και η αναγνώριση των Fake News, μιας πολύ λεπτής μορφής βίας κατά του LGBTQI+ πληθυσμού.

Προκειμένου να διευκολυνθεί ο προγραμματισμός του εκπαιδευτικού μαθήματος, σας συνιστούμε να επιλέξετε τις δραστηριότητες που είναι πιο κατάλληλες για τους συμμετέχοντες. Γνωρίζουμε ότι ο όγκος της εργασίας που απαιτούν οι τέσσερις δραστηριότητες είναι μεγάλος, επομένως θα συνιστάται όπως επιλεγθούν μερικές από αυτές ώστε να υλοποιηθούν αποτελεσματικά. Θα σας συμβουλευάμε να επιλέξετε τις δραστηριότητες λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες και τα ενδιαφέροντα του μαθήματος στο πλαίσιο σας.

Section 5. Προκλήσεις πρόληψης και απάντησης στη βία για τον λογαριασμό των ΛΟΑΤΚΙ+ στα ΑΕΙ.

Στην τελευταία ενότητα, ασχοληθήκαμε με την πολιτική και τη ρυθμιστική προσαρμογή στις ανάγκες και τα δικαιώματα της κοινότητας LGBTQI+ τα τελευταία 21 χρόνια. Μελετήσαμε την περίπτωση των Ευρωπαϊκών Επιτροπών και τις υποθέσεις των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με πολιτικά βήματα όσων αφορά μέτρα

αναγνώρισης και προστασίας κατά των διακρίσεων κατά τη διάρκεια του 21ου αιώνα. Ταυτόχρονα, με την παρουσίαση των αποτελεσμάτων αυτής της μελέτης, προτείνουμε δύο δραστηριότητες που συμπληρώνουν το υλικό και σκοπό έχουν να βοηθήσουν τους συμμετέχοντες να κατανοήσουν και να εφαρμόσουν τις δραστηριότητες αυτές στην δική τους πραγματικότητα. Αυτές οι δύο δραστηριότητες επικεντρώνονται σε δύο από τις πιο σχετικές πτυχές της ενότητας:

1. Αναστοχασμός και ανάλυση της στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την καταπολέμηση της LGBTIQ+φοβίας το 2020-2025.
2. Το εύρος, η δυνατότητα εφαρμογής και ο αντίκτυπος που μπορούν να έχουν και είχαν οι διεθνείς και κοινοτικές ρυθμίσεις, στην πραγματικότητα της κοινότητας LGBTIQ+ και ολόκληρης της κοινωνίας όσον αφορά την ισότητα και την καταπολέμηση των διακρίσεων.

Προκειμένου να διευκολυνθεί ο προγραμματισμός του εκπαιδευτικού μαθήματος, σας συνιστούμε να επιλέξετε τις δραστηριότητες που είναι πιο κατάλληλες για τους συμμετέχοντες. Γνωρίζουμε ότι ο όγκος της εργασίας που απαιτούν οι τέσσερις δραστηριότητες είναι μεγάλος, επομένως θα συνιστάται όπως επιλεγθούν μερικές από αυτές ώστε να υλοποιηθούν αποτελεσματικά. Θα σας συμβουλευάμε να επιλέξετε τις δραστηριότητες λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες και τα ενδιαφέροντα του μαθήματος στο πλαίσιο σας.

TIMELINE ON LGBTIQ+

European Commission Political Steps

Since 1999 European Commission has developed a set of political steps in order to guarantee LGBTIQ+ rights

1999 Treaty of Amsterdam This Treaty (...) may take appropriate action to combat discrimination based on sex, racial or ethnic origin, religion or belief, disability, age or sexual orientation	2000 Directive 2000/78/EC Discrimination on the basis of – among others – sexual orientation in the fields of employment and occupation is prohibited
2008 COM(2008)426 final Proposal for a Council Directive on implementing the principle of equal treatment between persons irrespective of religion or belief, disability, age or sexual orientation	2010 EU Platform of Diversity Charters The Platform offers a place for existing European Diversity Charters (currently 26) to exchange and share experience and good practices
2015 List of Actions The actions listed cover in a comprehensive way all policy areas that are relevant for LGBTI people: non-discrimination, education, employment, health, free movement, asylum, hate speech/hate crime, enlargement and foreign policy.	2020 LGBTIQ Equality Strategy The first-ever EU Strategy for lesbian, gay, bisexual, trans, non-binary, intersex and queer (LGBTIQ) equality.

COMMISSIONER FOR EQUALITY

Equality and non-discrimination are core values and fundamental rights in the European Union. This means that everybody in the European Union should feel safe and free without fear of discrimination or violence on the grounds of sexual orientation, gender identity, gender expression or sex characteristics

Cofinanciado por
la Unión Europea

Metodologia de Recerca Educativa amb Impacte Social